

แนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียม
ในประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ
A Guideline to the Ethical Development for the Satellite
Television Entrepreneurs in Thailand based on
the Buddhist Integration

ประชา เทศพานิช Pracha Taidpanich^๑

Received: July 18, 2019

Revised: August 28, 2020

Accepted: August 29, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง“แนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ”มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ๑) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสภาพปัญหาของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย ๒) เพื่อศึกษา หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย ๓) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ มีระเบียบวิธีวิจัยได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์ภาคสนามเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสารวิชาการทาง พระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมของผู้ประกอบการเกี่ยวกับโทรทัศน์ดาวเทียมใน ประเทศไทยเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะได้รับการพัฒนาทางด้านจริยธรรมเป็นปัจจัยที่มีส่วน สำคัญในการกำหนดพฤติกรรม ของผู้ประกอบการ ซึ่งส่งผลต่อการให้บริการสาธารณะส่วนหลัก พุทธธรรมที่ในการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย ได้แก่ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัมมาทิฐิ หลักสัมมาสังกัปปะ หลักสัมมาวาจา และหลักวาจา สุภาสิต ๔ ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาจริยธรรมด้านสื่อสารมวลชนของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ ดาวเทียมในประเทศไทยเพื่อให้องค์กรหน่วยงานเป็นไปอย่างมีคุณธรรมและประสิทธิภาพควร ยึดถือหลักการจริยธรรมในทางที่ถูกต้อง

คำสำคัญ : จริยธรรม, พุทธบูรณาการ, กิจการโทรทัศน์ดาวเทียม

^๑ บริษัท วิทยาน์ เทเลคอม จำกัด ๑๒๐/๘๙ หมู่บ้านชวนชื่นการ์เด็นวิลล์ ถนนกรุงเทพ- ปทุมธานี ตำบลบางเตือ อำเภอมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี V Shine Telecom Co., Ltd No.11 Soi. Pra Ram Kaow 54 Suan Luang Sub-District Suan Luang District Bangkok, Thailand 10250 อีเมล:- pracha@vshinetech.com

ABSTRACTS

The dissertation entitled “A Guideline to the Ethical Development for the Satellite Television Entrepreneurs in Thailand based on the Buddhist Integration” consisted of three objectives: 1) to study concepts, theories, and problems of Satellite Television entrepreneurs in Thailand, 2) to study the Buddhist teachings on Ethics of satellite television entrepreneurs in Thailand, and 3) to propose a guideline to the ethical development for the satellite television entrepreneurs in Thailand based on the Buddhist Integration. This was a qualitative research with the data collected from an interview, field observation, and related documents on Buddhism. From the study, it was found that ethics of satellite television entrepreneurs in Thailand was essential and necessary for developing because ethics was considered as an important factor in determining the behavior of entrepreneurs, which had a significant impact on public service. The Buddhist teachings that can be used to develop the ethics of satellite television entrepreneurs in Thailand were the Four Sublime States of Mind (*Brahmavihāra*), the Right View (*Sammādiṭṭhi*), the Right Speech (*Sammāvācā*), and the Well-spoken Speech (*Subhāsita-vācā*). These teachings were a guideline to the ethical development in the mass media of satellite television entrepreneurs in Thailand. For the organization to be moral and efficient, the ethical principles should be followed in the right way.

Key Words: Ethics, Buddhist Integration, Satellite Television Entrepreneurs

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่อดีตและมาเจริญรุ่งเรืองที่สุดในรัชสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว เพื่อให้ประเทศได้เสมอเหมือนอาณาจักรประเทศทางตะวันตก พระองค์ได้จัดตั้งโรงเรียนมหาดเล็กหลวง พระองค์ประกาศเลิกทาสและที่สำคัญคือทางการสื่อสารการไปรษณีย์ ระบบการสื่อสารได้มีการพัฒนาปรับปรุงจนถึงปี พ.ศ. ๒๔๙๓ จอมพล ป. พิบูลสงครามได้ทราบว่า นายฟิลิป ที. ฟรานส์เวิร์ธ (Philo T. Fransworth) และนางเอลมา การ์ดเนอร์ ฟรานส์เวิร์ธ สองสามีภรรยาได้ประดิษฐ์คิดค้นโทรทัศน์เครื่องแรกของโลก ณ ห้องทดลองที่เขตฟอร์ตเวย์น นครซานฟรานซิสโก สหรัฐอเมริกา ในวันที่ ๗ กันยายน ค. ศ.

๑๙๒๗^๒ ทำให้จอมพลป. ได้ทำการศึกษา และติดตั้งสถานีโทรทัศน์ขึ้นในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา การแพทย์ การสาธารณสุข การจัดการโทรทัศน์ได้มีการขยายตัว และมีการพัฒนาจากระบบอนาล็อกที่ย่านความถี่ VHF และ UHF ซึ่งการรับชมสัญญาณโทรทัศน์แบบ Free TV ในระบบปกติ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทีวีพื้นฐานจะใช้เสาอากาศแบบแผงรับสัญญาณจากสถานีส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ในระบบความถี่ย่าน VHF หรือ UHF ซึ่งสามารถรับชมช่องต่าง ๆ ในระบบ Analog ได้เพียง ๖ ช่องคือ ช่อง ๓ ช่อง ๕ ช่อง ๗ ช่อง ๙ ช่อง NBT และช่อง Thai PBS

อุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งในการรับสัญญาณผ่านแผงสายอากาศก็คือ บางพื้นที่ไม่สามารถรับชมสัญญาณได้คมชัดเท่ากันทุกช่อง ทั้งนี้เกิดจากสถานีส่งสัญญาณของแต่ละช่องอยู่คนละสถานที่ และมีปัญหาเรื่อง ตึก อาคารสูงบังสัญญาณ หรือในพื้นที่ต่างจังหวัด บางพื้นที่อาจจะอยู่ในจุดที่เป็นจุดอับสัญญาณ มีภูเขาสูงบังคลื่นสัญญาณความถี่ที่ส่งมาในระบบ VHF หรือ UHF ภาคพื้นดิน ทำให้ไม่สามารถรับสัญญาณได้คมชัดทุกช่องพร้อม ๆ กัน อีกทั้งการส่งเป็นแบบระบบ อนาล็อก (Analog) ทำให้มีปัญหาเรื่องสัญญาณรบกวนภาพและเสียง พบว่าคุณภาพสัญญาณจะไม่ดี บางครั้ง เกิดสัญญาณรบกวน เป็นคลื่นแทรก หรือ ภาพมีเงาซ้อน นับว่าเป็นจุดอ่อน และจุดด้อยของการส่งสัญญาณทีวีแบบอนาล็อก (Analog) ในระบบ VHF หรือ UHF ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีมีการพัฒนาและมีความก้าวหน้ามากขึ้นก็ได้มีการส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบดาวเทียม จะเป็นการส่งแบบสัญญาณแบบดิจิตอล (Digital) ดังนั้น ปัญหาการรบกวนของสัญญาณจะหมดไป อีกทั้งปัญหาเรื่องตึกสูงบัง หรืออยู่ในจุดที่มีภูเขาสูงบัง ก็จะไม่เป็นปัญหาอีกต่อไป เพราะทิศทางการรับสัญญาณดาวเทียม ทำโดยการติดตั้งจานและแขนหน้าจานขึ้นบนท้องฟ้า สามารถรับสัญญาณได้ทุกจุดทุกพื้นที่ในประเทศไทย เนื่องจากสัญญาณดาวเทียมมีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่การให้บริการของสัญญาณ (Foot Print) ครอบคลุมทั้งประเทศ และรวมถึงในทวีปเอเชีย (Asia) ด้วย ดังนั้นไม่ว่าพื้นที่จะอยู่บนเกาะ พื้นที่ห่างไกลในชนบท พื้นที่บนภูเขาหรือที่ไหนๆก็ตามก็สามารถตั้งจานรับชมสัญญาณโทรทัศน์ดาวเทียมได้คมชัดทุกช่องเพราะเป็นการส่งสัญญาณในระบบดิจิตอล ข้อดี อีกประการหนึ่งของการรับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมก็คือ สามารถรับชมช่องทีวีได้มากกว่า ๒๐๐ ช่อง ในขณะที่ ทีวีในระบบอนาล็อก (Analog) ย่าน VHF และ UHF พื้นฐานที่ใช้เสาอากาศแบบแผงรับสัญญาณได้เพียง ๖ ช่อง เท่านั้น ส่งผลให้พฤติกรรมของผู้บริโภคหันมาติดตั้งจานดาวเทียมกันมากขึ้น โดยมีอัตราการเติบโตของจานดาวเทียมแบบก้าวกระโดดอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่แผงเสาอากาศในระบบอนาล็อก (Analog) ย่าน VHF และ UHF มีอัตราการเติบโตที่ลดลงอย่างมาก

^๒ วีรวัดน์ กนกนุเคราะห์, จากคอลัมน์ ๑๐๐ นักวิทย์โลกไม่ลืม นิตยสาร “ด้วยทุนพิเศษ” ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔.

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การแข่งขันทางเทคโนโลยี การแข่งขันทางการตลาด ในปัจจุบันทำให้ราคาอุปกรณ์เครื่องรับสัญญาณดาวเทียมมีราคาต่ำลงอย่างมาก ส่งผลให้ภาคประชาชนสามารถมีกำลังซื้อและเข้าถึงสื่อโทรทัศน์ดาวเทียมกันอย่างกว้างขวางทั่วประเทศโดยมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วรวมทั้งมีปัจจัยส่งเสริมด้านการลงทุนของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่มีราคาต่ำลงมากไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์เครื่องมือในการผลิตรายการโทรทัศน์ เช่น กล้องโทรทัศน์แบบดิจิตอลรุ่นใหม่ อุปกรณ์ในการตัดต่อสัญญาณภาพและเสียง รวมทั้งอุปกรณ์ในสตูดิโอที่มีราคาต่ำลงอย่างมาก ประกอบกับปัจจัยความไม่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความสะดวกในการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการวิทยุและโทรทัศน์แบบไม่ใช้คลื่นความถี่ (ดาวเทียม) จากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) รวมทั้งปัจจัยด้านปริมาณมูลค่าเงินโฆษณาในตลาดที่ผ่านสื่อโทรทัศน์ดาวเทียมที่เติบโตขึ้นทุกปี ส่งผลทำให้องค์กรธุรกิจภาคเอกชนทั้งรายเล็ก ขนาดกลาง และองค์กรขนาดใหญ่ ให้ความสนใจเข้ามาลงทุนเป็นผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมอย่างมาก โดยมีความมุ่งหวังว่าเป็นธุรกิจที่ลงทุนไม่สูงมากนัก แต่สามารถให้ผลตอบแทนเป็นกำไรทางธุรกิจที่คุ้มค่าในระยะเวลาอันสั้น

จากการที่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมมีจำนวนการเติบโตอย่างรวดเร็ว ตลอดจนขั้นตอนวิธีในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีค่าธรรมเนียมเพียง ๕,๐๐๐ บาท ออกให้ชั่วคราวมีอายุคราวละ ๑ ปี หากครบกำหนด ๑ ปี จะมีการต่ออายุใบอนุญาตให้อีกคราวละ ๒ ปี^๓ ปัจจัยที่เอื้ออำนวยดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมรายใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งหวังมาใช้เป็นช่องทางในการแสวงหาผลกำไรจากการดำเนินกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มนักธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก แม้มีเงินทุนไม่มาก แต่ก็สามารถเป็นเจ้าของกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมได้ ซึ่งนักธุรกิจเหล่านี้ ส่วนใหญ่แล้วไม่ใช่บุคคลที่มาจากสายวิชาชีพสื่อสารมวลชนโดยแท้จริง ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ความรู้ลึกซึ้งนักคิด ตลอดจนคำว่าวิชาชีพสื่อและจรรยาบรรณของสื่อสารมวลชนอย่างแท้จริง โดยนักธุรกิจเหล่านี้ ส่วนใหญ่ได้ใช้ช่องรายการโทรทัศน์ดาวเทียมในการนำเสนอขายผลิตภัณฑ์โฆษณาสินค้าและบริการต่างๆ^๔ โดยอิสระ เสรี ขาดความรับผิดชอบทั้งต่อกฎระเบียบ กฎหมาย และสังคมโดยรวม เป็นการเน้นการสร้างรายได้เป็นหลักอย่างขาดคุณธรรมและจรรยาบรรณ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนทั่วไปตั้งแต่ระดับกลางลงมาจนถึงระดับล่าง

^๓ มั่นสนันท์ อภิรมย์วิจิตร, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเปิดรับชมรายการข่าวบันเทิงของประชาชนทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานคร”. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญาวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวชิราวุฒยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๑, หน้า ๓๖-๔๑.

^๔ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, “การสั่งระงับการโฆษณาอาหาร”, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๗) (อัคราณา)

รากหญ้า โดยเฉพาะกลุ่มล่างซึ่งเป็นกลุ่มรากหญ้า ขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศทั้งเกษตรกรทั่วไป และผู้ใช้แรงงาน เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาไม่สูงมากนักและยังมีความอ่อนแอต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการรู้เท่าทันสื่อ โดยผู้ประกอบการเหล่านี้ได้เน้นการโฆษณาเกินความจริง โอ้อวดสรรพคุณเกินความจริง เป็นโฆษณาที่ไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยผู้ประกอบการเหล่านี้ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้บริโภค ผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติ

อีกทั้งผู้ประกอบการบางกลุ่มได้นำช่องโทรทัศน์ดาวเทียมเป็นช่องทางทางการเมือง แบ่งพรรค แบ่งฝ่าย แบ่งพวก ทำรายการนำเสนอข่าวสารฝ่ายเดียว มีการให้ข้อมูลเท็จบิดเบือนความเป็นจริง มีการต่อว่าโจมตีให้ร้ายฝ่ายตรงข้าม ปลุกระดม ยุ่วยุ สร้างความเกลียดชังให้แก่ละฝ่าย เพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง และผลประโยชน์ทางการเงิน ซึ่งมีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ทั้งด้านการเมือง ด้านเสถียรภาพ และความสงบสุขของสังคม ตลอดจนความมั่นคงของประเทศชาติ รวมทั้งการผลิตรายการที่ทำรายการที่ไม่มีความเหมาะสมขัดต่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไทย เช่น รายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเช็กซ์ การแต่งกายของพิธีกรที่วาบหวีส่อไปในทางลามกอนาจาร การสนทนาการใช้คำพูดที่มีเนื้อหาลามก มีการยั่วยวนเรื่องเช็กซ์และกามารมณ์ ตลอดจนการนำเสนอขายผลิตภัณฑ์อาหารเสริมที่เกี่ยวกับการเสริมสมรรถภาพทางเพศของท่านชายและหญิง เป็นต้น ยกตัวอย่าง เช่น การส่งเสริมการขายโฆษณาอาหาร

ดังที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัญหาด้านจริยธรรมของผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมส่วนใหญ่ในปัจจุบัน และถือเป็นประเด็นสำคัญที่นักวิชาการด้านนิเทศศาสตร์ การสื่อสารมวลชน ตลอดจนนักวิชาชีพ และองค์กรที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ได้แก่ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาวิชาชีพกิจการแพร่กระจายเสียง (ประเทศไทย) องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ตลอดจนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นต้น ได้ให้ความสำคัญ พยายามทำการศึกษารวบรวมและระดมแนวทางความคิด ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาปัญหาเรื่องจริยธรรมของผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ดาวเทียม ในฐานะเป็นสื่อในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์อย่างจริงจังเนื่องจากวิชาชีพสื่อมวลชนนั้นเป็นวิชาชีพเฉพาะทางที่มีความแตกต่างจากวิชาชีพอื่น โดยเฉพาะเรื่องของผลกระทบที่จะเกิดกับกลุ่มคนและสังคม เพราะในกรณีนี้ที่สื่อมวลชนหรือผู้ประกอบการขาดซึ่งจริยธรรมหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ในฐานะที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสารให้กับคนในสังคม ผลกระทบร้ายแรงย่อมเกิดขึ้นแก่บุคคล สังคม และประเทศชาติในภายภาคหน้าอย่างแน่นอน ทั้งนี้ผู้ประกอบการสื่อมวลชน จำเป็นจะต้องมีสิทธิเสรีภาพ ควบคู่ขนานไปกับความรับผิดชอบทั้ง ๒ ด้าน คือ

๑.ความรับผิดชอบทางกฎหมาย เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท ละเมิดต่อชื่อเสียงเกียรติยศ การรายงานข่าวที่ต้องเคารพหลักการพูดความจริง การละเมิดอำนาจศาล การโฆษณาที่ผิดกฎหมาย การโฆษณาอวดอ้างสรรพคุณเกินจริง ซึ่งอาจเป็นอันตรายหรือเป็นการเสียโอกาสในการรักษาตามหลักการแพทย์ที่ถูกต้องของผู้บริโภค เป็นต้น

๒.ความรับผิดชอบทางจริยธรรม ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่ต้องใช้จิตสำนึก พิจารณาใคร่ครวญถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ตกเป็นข่าว ญาติพี่น้อง และครอบครัว เช่น เรื่องการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เป็นข่าว ทั้งเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส การโฆษณาอวดอ้างสรรพคุณของสินค้าผลิตภัณฑ์เกินจริง เข้าข่ายหลอกลวงผู้บริโภค การนำเสนอภาพที่อุจาด ลามก อนาจาร นำหวาดเสียว หรือ อาจเป็นการละเมิดศีลธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมไทย

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) แม้จะมีบทบาทในการกำกับดูแลให้ผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมดำเนินงานภายใต้กรอบจรรยาบรรณและกฎหมาย ซึ่งในทางกฎหมาย กสทช.มีอำนาจในการกำกับดูแลตามเนื้อหาของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่กับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๗^๕ สามารถที่จะวินิจฉัยและใช้อำนาจทางปกครองได้ ๓ ระดับ คือ การเตือน การปรับ และสูงสุด คือ การพักใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต แต่ก็มีหลายกรณีที่มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำผิดต่อจรรยาบรรณของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ยากต่อการวินิจฉัยว่าจะเข้าข่ายผิดกฎหมายหรือจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ดาวเทียม

แม้ว่าจะมีกรอบกฎหมายที่ชัดเจนรวมถึงกรอบจริยธรรมที่ชัดเจนขององค์กรหน่วยงานต่างๆในการกำกับดูแลกิจการของสื่อโทรทัศน์ดาวเทียมก็ตาม แต่ในปัจจุบันก็ยังพบปัญหาด้านจริยธรรมของผู้ประกอบการกิจการโทรทัศน์ดาวเทียม ได้แก่

๑. การเผยแพร่รายการที่ละเมิดสิทธิ ศักดิ์ศรีของกลุ่มผู้เปราะบาง
๒. การละเมิดลิขสิทธิ์รายการ
๓. การโฆษณาเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด
๔. รายการที่มีเนื้อหาหมิ่นง่าย ขวนเชื่อ ไร้สาระ
๕. รายการที่มีเนื้อหาสร้างความแตกแยกเกลียดชัง
๖. การเลียนแบบพฤติกรรมความรุนแรงของเด็กจากรายการละคร
๗. รายการที่สื่อไปในทางลามก อนาจาร ความไม่เหมาะสมเรื่องเพศ

^๕ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม(กสทช.), ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจาย กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, (ราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ ๑๕๗ ง, ๒๕๕๕), หน้า ๔๖.

ผู้เขียนเล็งเห็นว่า นอกเหนือจากกรอบของกฎหมาย กรอบของจริยธรรมในการกำกับดูแลโดยองค์กร หน่วยงาน สภาวิชาชีพ หรือ กสทช. ยังมีความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีพัฒนาเพื่อเสริมสร้าง จริยธรรม คุณธรรมให้กับกลุ่มผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมโดยใช้หลักพุทธธรรม มาบูรณาการร่วมกับศาสตร์สมัยใหม่ ทั้งระเบียบข้อบังคับ ข้อปฏิบัติตามกรอบจริยธรรม การกำกับดูแลตนเองขององค์กรสื่อมวลชน เพื่อเป็นการพัฒนาจิตสำนึกของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียม ให้มีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งต้องมองถึงประโยชน์ของผู้บริโภคและสังคมโดยรวมด้วย จึงจะนำมาซึ่งความสงบสุข ความผาสุก ของทุกคนในสังคมและประเทศชาติ และสามารถลดปัญหาด้านจริยธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ ซึ่งหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมในฐานะสื่อมวลชนที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางและรูปแบบในการพัฒนาจิตสำนึกและจริยธรรมให้เกิดในจิตใจของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียม ตั้งแต่ระดับเจ้าของกิจการ กรรมการบริหาร และผู้อำนวยการสถานี ให้เป็นผู้มีจิตสาธารณะ มีจิตสำนึก และมีจริยธรรมต่อการเคารพปฏิบัติตามกฎและกรอบกติกาของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และกรอบจริยธรรมที่พึงประสงค์ที่ต้งามของสื่อมวลชน

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- ๑) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และสภาพปัญหาของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย
- ๒) เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย
- ๓) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ

๓. วิธีการดำเนินการวิจัย/รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ นี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ /ภาคสนาม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์พระพุทธศาสนาพระไตรปิฎก อรรถกถา เอกสารวิชาการ ตำรา และหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและลงพื้นที่เก็บข้อมูลภาคสนาม ด้วยวิธีการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยได้จัดลำดับการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๑. การเก็บข้อมูล การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ/ภาคสนาม ประกอบด้วยข้อมูลเอกสารในพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำหลักฐานอ้างอิง และจัดลำดับเนื้อหาให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน วิเคราะห์ ตรวจสอบข้อมูล จัดกลุ่มเนื้อหาเพื่อตอบปัญหาการวิจัย

๓.๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนาและผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย ระดับกรรมการบริหาร หรือ ผู้อำนวยการสถานี จำนวน ๑๒ คน โดยการคัดเลือกจากกลุ่มบริหารงานของบริษัท

๓.๓. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก, รวมทั้งการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การวิเคราะห์ทางปรากฏการณ์วิทยา การวิเคราะห์จากปัญหาชุมชนที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ทั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าตามแนวทางที่เกี่ยวข้อง

๓.๔. การวิเคราะห์องค์ความรู้จากนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และผู้อำนวยการโทรทัศน์ดาวเทียมแห่งประเทศไทย เพื่อให้แนวคิดและข้อคิดเห็นในการวิจัย

๓.๕. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากส่วนต่างๆ มาสังเคราะห์รวมกัน โดยให้ความสำคัญกับแนวทางการทำหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมแห่งประเทศไทย

๓.๖. นำเสนอแนวทางในการปฏิบัติในการส่งเสริมจริยธรรมแก่ผู้ประกอบการโทรทัศน์ดาวเทียมแห่งประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ

๔. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้ได้ค้นพบประเด็นที่ตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

๑.หลักจริยธรรมแนวคิด ทฤษฎี และสภาพปัญหาเกี่ยวกับโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย ถือว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องในทุกช่วงวัยของชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อบุคคลเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มีการดำรงชีวิตในสังคมมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติและรับผิดชอบรวมถึงการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ประกอบวิชาชีพข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มีสิทธิและเสรีภาพในการนำเสนอข่าวและแสดงความคิดเห็น โดยปราศจากการแทรกแซงจากผู้บริหารเจ้าของกิจการ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มเคลื่อนไหวกดดันทางการเมืองหรือสังคมดั่งนั้น จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการส่งเสริมการใช้สิทธิและเสรีภาพควบคู่ไปกับการรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรสมาชิกและสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ต่อไป เพราะฉะนั้น การมีพื้นฐานความรู้ทางจริยธรรม ทศนคติเชิงจริยธรรมที่ได้รับมาในเบื้องต้นของชีวิต อาจพบกับสถานการณ์ที่ขัดแย้งในสภาพความเป็นจริงของชีวิตในสังคม ความซื่อสัตย์ สุจริต อันเป็นหลักจริยธรรมที่ดั่งามของบุคคล พึงยึดปฏิบัติ อาจขัดแย้งกับสภาพข้อเท็จจริง ที่อาจทำให้เสียเปรียบบุคคลอื่น หรือขาดผลประโยชน์ ความเมตตากรุณาที่อาจส่งผลให้ตนเองเดือดร้อน หรือแม้แต่ความเสียสละ หรือการอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นโดยการอาศัยการสื่อสารของผู้อื่นในโลกใบนี้ เป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน คือ การรับข่าวสาร เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ทันใจ และทันสมัย ไม่ว่าจะเป็นข่าวทางหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ จากแนวคิดข้างต้นที่ได้กล่าวถึงการ

ทำงานของผู้สื่อข่าวที่ต้องมีความสามารถทำได้หลายหน้าที่มีสอดคล้องกับกระบวนการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำข่าวมีวิธีการ รูปแบบ และมีธรรมชาติที่เปลี่ยนไปว่าผู้สื่อข่าวต้องมีบทบาทในการคัดกรองข่าวสารข้อมูลด้วยตัวเองมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสารในมิติที่เร็ว เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีการหลอมรวม (Convergence) การข้ามสื่อผ่านสื่อออนไลน์ และสื่อสังคม ผู้สื่อข่าวต้องสามารถรายงานข่าวได้ทันทีผ่านสื่อสังคมโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการบรรณาธิการข่าวและต้องทำหน้าที่คัดกรอง (Filter) ตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยตัวเอง

ดังนั้น จริยธรรมและแนวคิดทฤษฎีสภาพปัญหาของผู้ประกอบการเกี่ยวกับโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย จึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่จะได้รับการพัฒนาทางด้านจริยธรรมเป็นปัจจัยที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม หรือการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้บริการสาธารณะ และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างมีรูปธรรมและทำให้องค์กร สถาบันเป็นที่นับถือในสังคมปัจจุบัน

๒. หลักพุทธธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยนั้นคือ ผู้วิจัยได้มีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อการส่งเสริมการสร้างการทำงานให้มีประสิทธิภาพโดยอาศัยหลักธรรมแบบคู่ขนาน ได้แก่^๖ หลักพรหมวิหาร ๔ หลักสัมมาทิฐิ หลักสัมมาสังกัปปะ หลักสัมมาวาจา และหลักวาจาสุภาสิต ๔

ซึ่งในประเทศไทยถือเมืองพระพุทธศาสนาผู้วิจัยจึงได้ศึกษาพระพุทธศาสนาที่มีหลักธรรมที่ใช้ฝึกฝนในการเรียนรู้โดยการสื่อสารทางโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นการสื่อสารทางโทรทัศน์ดาวเทียมคือระบบสัมพันธ์ภาพของมนุษย์ แบ่งระดับการสื่อสารได้เป็นการสื่อสารในระดับของมนุษย์กับธรรมชาติและมนุษย์กับตนเอง เน้นบทบาทในการเป็นผู้รับสาร มีเป้าหมายส่วนบุคคลเพื่อสร้างความสมดุลให้แก่ระบบปฏิสัมพันธ์ภายในตัวมนุษย์แต่ละคนและการสื่อสารในระดับของมนุษย์กับเพื่อนมนุษย์ และมนุษย์กับสังคม มีเป้าหมายทางศีลธรรมเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ เพื่อขจัดความเหินแกลตัว และความงามเป็นหนทางสู่ความดีโดยน้อมนำจิตใจมนุษย์ให้มีความยึดมั่นในตัวตน มนุษย์เป็นทั้งผู้รับสารและส่งสารในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม โดยเน้นบทบาทการเป็นผู้ส่งสารที่ดี

การสื่อสารต้องได้รับการส่งเสริมทางจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยใช้หลักธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมของนักข่าวในประเทศไทยให้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของศาสนา ทั้งในด้านการเผยแผ่ความเชื่อหรือคำสอน และเรื่องเล่าต่าง ๆ ในนิทานชาดก เกี่ยวกับการประสูติในชาติและรูปลักษณะต่าง ๆ ของพระพุทธองค์ ทั้งนี้เพื่อชักจูงโน้มน้าวให้คนในสังคมได้ให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาการเผยแผ่

^๖ พระพรหมคุณาภรณ์, (ป.อ. ปยุตโต), พุทธธรรมฉบับปรับปรุง, พิมพ์ครั้งที่ ๓๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พลีพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๗๐๗,

ความเชื่อหรือคำสอนทรงมีการใช้ปัจจัยกลยุทธ์ ทั้งในการสร้างสื่อและในการสร้างสารข่าวสารให้เป็นรูปธรรมและน่าเชื่อถือได้

ดังนั้น จากการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการสื่อสารโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยนั้นจะต้องมีคุณลักษณะทางวาจาสุภาषิตจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของวาจาสุภาษิต ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาประกอบด้วยหลัก ๕ ประการคือ พุตถูกกาล พุตคำจริง พุตคำอ่อนหวาน คำพูดประกอบด้วยประโยชน์และพูดด้วยจิตเมตตา

๒.๑. การส่งเสริมแนวทางผู้ประกอบการด้านสื่อสารมวลชนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ปฏิบัติดังนี้

๑) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักพรหมวิหาร ๔

เมตตา คือ ต้องมีเมตตากับเพื่อนร่วมงานในการทำงานมีความปรารถนาดี มีไมตรี ต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบ ประโยชน์และความสุข

กรุณา คือ ความสงสาร อยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ ใฝ่ใจที่จะปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง

มุทิตา คือ ความเบิกบานพลอยยินดี เมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ก็มีใจแช่มชื่นเบิกบานเมื่อเห็นเขาทำดีงามประสบความสำเร็จก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ก็พลอยยินดีบันเทิงใจด้วย พร้อมทั้งจะช่วยเหลือสนับสนุน

อุเบกขา คือ การวางตัววางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา มีจิตเรียบตรงเพียงดุษฎีราชัง ไม่เอนเอียงด้วยรักหรือชัง มันคงเที่ยงตรงดุจดาวชั่งมองเห็นการที่บุคคลจะได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุที่ตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัย วางตน และปฏิบัติไปตามหลักการ เหตุผล และความเที่ยงธรรม

๒) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักสัมมาทิฐิ

สัมมาทิฐิคือฐานความคิดด้านบวก เป็นกระบวนการทางความคิดเชิงสร้างสรรค์ ที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยชี้นำแสงสว่างให้แก่คนทั้งหลาย เป็นหลักความเห็นที่ถูกต้องเป็นตัวกระตุ้นและส่งเสริมให้คนเรามองปัญหาเป็นเข้าใจปัญหาถูกและสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ได้ตามหลักของเหตุผลในอริยสัจ ๔ โดยยึด ความถูกต้องและความสุขของส่วนรวมเป็นหลัก ไม่ยึดพวกพ้องหรือกิเลสเป็นที่ตั้ง

๓) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักสัมมาสังกัปปะ

สัมมาสังกัปปะ คือ การดำริชอบคิดพิจารณาก่อนจะทำอะไรลงไปเพื่อกันความผิดพลาดไม่ปล่อยความนึกคิดให้เล่นไปตามความรู้สึกละโม้ที่ผิดความดำริหรือความนึกคิดที่เอนเอียงข้างใดข้างหนึ่งในการประกอบสุจริตชอบบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์แก่สังคม ในการประกอบอาชีพ

ผู้สื่อสารนั้นต้องตระหนักอยู่ในใจตลอดในการทำงานต้องมีความดีริบชอบเป็นเรื่งปรกติของคนส่วนมาก เพราะตามธรรมดาเมื่อบุคชนรับรู้ธรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการเห็น ได้ยิน เป็นต้น

๔) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักสัมมาวาจา

หลักสัมมาวาจาจึงเป็นหลักการที่ใช้สื่อสารโดยตรงที่จะนำมาใช้ในสังคมไทยที่จะส่งเสริมและ ช่วยให้การสื่อสารโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทยได้เรียนรู้วิธีการสื่อสารที่ดีระหว่างกัน แต่ถ้าคำพูดที่สื่อสารออกมาบิดเบือนข้อเท็จจริง เสริมแต่งข้อมูลใส่ร้ายป้ายสี ส่อเสียดหยายคาย และพูดไปไม่เกิดประโยชน์กับสังคมบ้านเมือง ส่งผลทำให้สังคมเกิดความเดือดร้อนวุ่นวายแตกแยก อันมาจากการพูดที่ไม่ตระหนักถึงผลเสียที่ตามมาจนทำให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงขึ้น

๕) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักวาจาสุภาสิต คำพูดที่ผู้พูดกลั่นกรองไว้ดีแล้ว ด้วยใจที่ผ่องใส คุณลักษณะของวาจาสุภาสิตประการหนึ่งก็คือ ลักษณะของข้อประกอบในคัมภีร์พระพุทธศาสนาตอนหนึ่ง ได้กล่าวถึงพระพุทธพจน์ว่า ได้แสดงลักษณะของข้อประกอบของวาจาสุภาสิตว่ามี ๕ ประการ คือ พูดถูกกาล พูดคำจริง พูดคำอ่อนหวาน พูดคำประกอบด้วยประโยชน์และพูดด้วยจิตเมตตา ซึ่งจากการศึกษาถึงคำอธิบายเป็นการขยายความของข้อประกอบที่มีคุณลักษณะ เป็นวาจาสุภาสิตไม่เป็นวาจาทุภาสิต เป็นวาจาไม่มีโทษ และท่านผู้รู้ไม่ได้เตียน

๒.๒.การส่งเสริมแนวทางผู้ประกอบการด้านการดำเนินธุรกิจตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมให้คนในสังคมถือปฏิบัติดังนี้

๑) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักสัมมาอาชีวะการเลี้ยงชีพชอบสัมมาอาชีวะเป็นองค์มรรคในการพัฒนาในด้านพฤติกรรมทางด้านกายและวาจา (ศีล) ซึ่งช่วยเสริมสร้างในการพัฒนาคุณภาพจิตและปัญญาทำให้การพัฒนาครบกระบวนการพัฒนาไตรสิกขาเพื่อควมมีชีวิตที่ดีงามประณีตยิ่งขึ้น ถึงแม้การหาเลี้ยงชีพจะเป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคน แต่การแสวงหาปัจจัยในการดำเนินชีวิตจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานทางจริยธรรม คือการดำรงชีวิตโดยสัมมาอาชีวะสัมมาอาชีวะในมุมมองของบุคคลทั่วไปในสังคมมีความเข้าใจว่า สัมมาอาชีวะคือการแสวงหาเลี้ยงชีพที่ดีมีผิดกฎหมายของบ้านเมืองเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงว่าจะผิดศีลธรรมหรือไม่

๒) แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทยด้วยหลักจิตสุจริต ส่งเสริมสนับสนุนให้กล่าวคำสัตย์จริง ไม่พูดเท็จ หลอกลวงตลอดจนการพูดจาไพเราะสุภาพ ให้กำลังใจผู้อื่นที่กำลังเดือดร้อน พูดแต่ในสิ่งที่มีประโยชน์ เพราะการมีอาชีพที่สุจริตจะต้องไม่ใช้วาจาเป็นเครื่องมือในการหาประโยชน์ให้ตนเอง ต้องไม่พูดจาให้ผู้อื่นเกิดความเดือดร้อน แดกแยกตลอดจนการพูดจาที่จะเป็นการบั่นทอนคุณงามความดี

ในตน การประกอบวชิที่สุจริตก็คือการงดเว้นจากการผิดหลักของศีล ในข้อ ๔ คือ เว้นจากการพูดปด และกุศลกรรมบถด้านวิสุจริต วิสุจริตหรือการเลี้ยงชีพชอบทางวาจา

๕. สรุป

ผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทยเชิงพุทธบูรณาการ ซึ่งเป็นข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

๑.แนวทางการพัฒนาจริยธรรมด้านสื่อสารมวลชนของผู้ประกอบกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทย การประกอบวิชาชีพสื่อในกิจการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องยึดมั่นหลักการจริยธรรมสื่อ เพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ ศักดิ์ศรีของคนที่ทำงานเพื่อประโยชน์แห่งสังคมและประชาชน ผู้บริโภคสื่อและความสงบสุขของสังคมและผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศนเป็นองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพและวิชาชีพ ตลอดจนควบคุมการประกอบอาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม และการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมควรคำนึงถึงเรื่องการได้รับข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชนและการคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพขององค์กร

๒.แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมผู้ประกอบการโทรทัศนดาวเทียมในประเทศไทย คือ หน่วยงาน บริษัท องค์กร สถาบัน ที่ดำเนินกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะ และมีส่วนรับผิดชอบกับสังคมอย่างมาก เพื่อให้การบริหารงานให้องค์กรสื่อเหล่านั้นๆ เป็นไปอย่างมีคุณธรรมและประสิทธิภาพ องค์กรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน ควรยึดหลักดังนี้

(๑) สร้างผลประโยชน์แก่สาธารณะต้องตระหนักถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ เป็นสำคัญด้วยการนำเสนอข่าว เรื่องราวหรือประเด็นข้อถกเถียงที่กำลังอยู่ในความสนใจของประชาชน หรือที่มีผลกระทบต่อกระดำเนินชีวิตของคนส่วนใหญ่ในสังคม

(๒) หลักความเป็นอิสระ ต้องดำเนินงานบริหารองค์กรสื่ออย่างไม่ตกเป็นเครื่องมือ หรือกลุ่มกดดันทางการเมืองใดๆ มิยอมให้อำนาจทุนเข้ามาครอบงำความอิสระขององค์กรในการนำเสนอข่าวสารข้อมูลที่ประชาชนควรรับรู้

(๓) หลักสิทธิมนุษยชน ต้องให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่อยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมตามสิทธิขั้นพื้นฐาน เห็นความสำคัญของความแตกต่างหลากหลายของผู้คน ไม่เหยียดหยาม แบ่งแยก หรือเลือกปฏิบัติ

(๔) หลักความสุจริต ซื่อสัตย์ ต้องไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลหรือผลประโยชน์ที่มีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต

(๕) หลักความโปร่งใส ต้องดำเนินการอย่างถูกกฎหมาย ซื่อสัตย์ ทั้งในระดับนโยบายขององค์กรและการปฏิบัติงาน

(๖) หลักการยอมรับการตรวจสอบ ต้องยอมรับกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงานสื่อ ทั้งจากภายในองค์กร และภายนอกองค์กร

(๗) หลักธรรมาภิบาล ต้องยึดถือการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงาน ทั้งในการบริหารจัดการองค์กร การผลิตและเผยแพร่รายการ และการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม

(๘) หลักความคุ้มค่า ต้องยึดถือการใช้ทรัพยากรเพื่อการดำเนินการอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและคุ้มค่ากับประมาณในการดำเนินงาน

๓.แนวทางการพัฒนาจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพโทรทัศน์ดาวเทียมในประเทศไทย ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง ผู้ได้รับใบอนุญาต ผู้บริหาร กรรมการ เจ้าของสื่อ ผู้ประกอบกิจการ พนักงาน ผู้ปฏิบัติงานในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยหลักการ ๑๐ ข้อ นี้เพื่อเป็นการพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าในด้านการประกอบอาชีพมีดังต่อไปนี้

๑) พัฒนาจริยธรรมผู้ประกอบวิชาชีพต้องประกอบวิชาชีพด้วยสุจริต บริสุทธิ์ ยึดกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ เป็นแนวทางเกียรติภูมิศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

๒) ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเคารพสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เห็นคุณค่าและความสำคัญในความแตกต่างหลากหลายของมนุษย์ ไม่เหยียดหยาม ไม่แบ่งแยก ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศสภาพ เพศวิถี อายุ ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

๓) สร้างความทั่วถึง ผู้ประกอบวิชาชีพต้องคำนึงถึงประชาชนคนส่วนมาก เพื่อให้ประชาชนส่วนมากได้เข้าถึงบริการของสื่อ และเพื่อประโยชน์ของสื่อที่ถูกใช้ประโยชน์ด้วยประชาชนจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

๔) เสริมหลักความเท่าเทียม ผู้ประกอบวิชาชีพต้องคำนึงถึงความเสมอภาคในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อประชาชนที่มีความแตกต่างทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

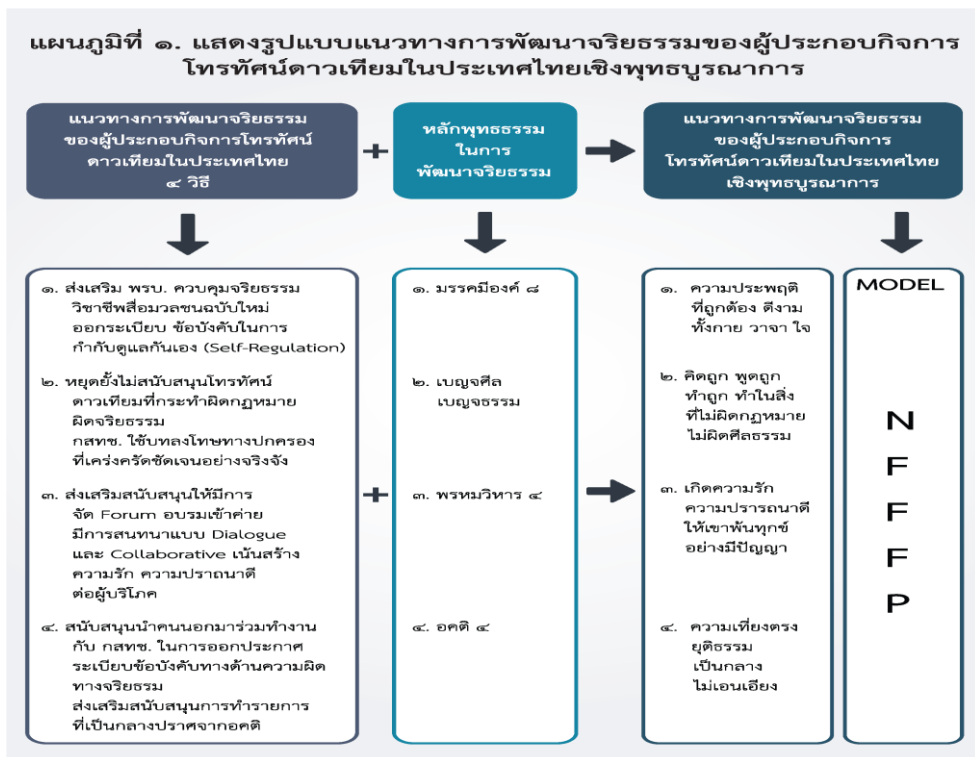

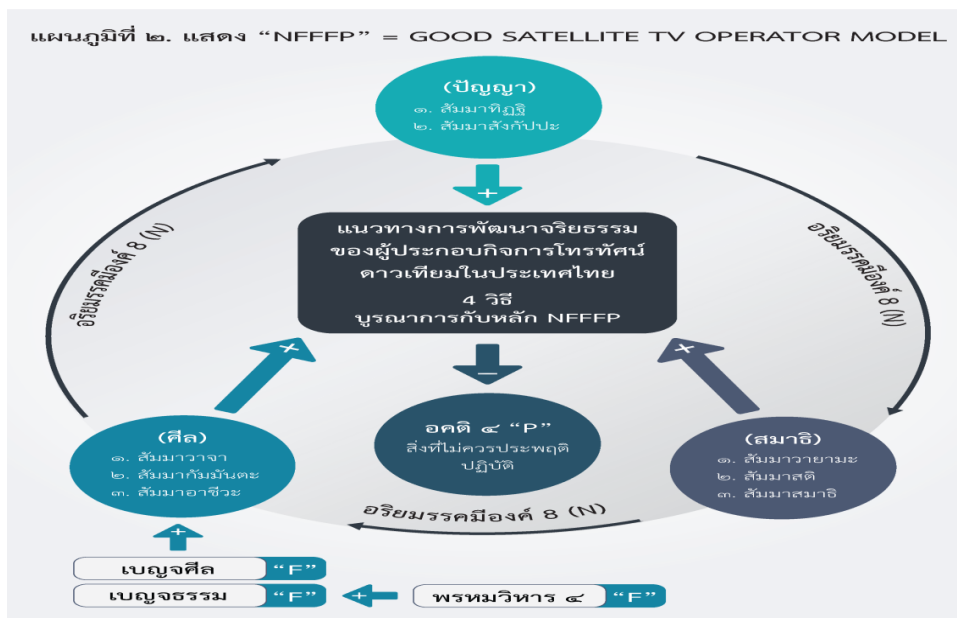
๕) เพิ่มความหลากหลาย ผู้ประกอบวิชาชีพต้องคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทักษะคิด รสนิยม พื้นที่ ภูมิสำเนา เชื้อชาติ ในการนำเสนอข่าวสาร สาระ บันเทิง ทั้งในแง่เนื้อหารายการและกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน ควรมีการส่งเสริมกลุ่มผู้ผลิตอิสระขนาดเล็กกระจายตัวไม่ผูกขาด เพื่อเป็นทางเลือกในการนำเสนอรายการวิทยุ

๖) สร้างหลักความถูกต้องเที่ยงตรง ผู้ประกอบวิชาชีพต้องนำเสนอหรือเป็นสื่อกลางของข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ไม่บิดเบือนแต่งเติม มีการจำแนกให้ผู้รับสารเข้าใจว่าเป็นรายการข่าวที่ประกอบด้วยข้อเท็จจริงหรือเป็นรายการที่ประกอบด้วยความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อ

๗) สร้างความสมดุล เป็นธรรม ผู้ประกอบวิชาชีพต้องให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่ถูกพาดพิง กล่าวหา หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องรายนั้น ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้แหล่งข่าวในการชี้แจงหรือปฏิเสธ

๖.องค์ความรู้ใหม่

บรรณานุกรม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.). ประกาศ
คณะกรรมการกิจการกระจาย กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. ราชกิจจานุ
เบกษา ตอนพิเศษ ๑๕๗ ง, ๒๕๕๕.

ดวงเพชร สมศรี. “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่
ของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาข้าราชการตำรวจในเขตกองบังคับการ
ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ (ฉบับประมวลธรรม)**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระพรหมคุณาภรณ์. (ป.อ. ปยุตโต), **พุทธธรรมฉบับปรับขยาย**. พิมพ์ครั้งที่ ๓๕.
(กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม , ๒๕๕๕).

พระชาติรี อุปโส (สุขสบาย). “กระบวนการเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ
: กรณีศึกษา วัดอโศการาม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฎก ๒๕๐๐**.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์. **จากคอลัมน์ ๑๐๐ นักวิทยุโลกไม่ลืม นิตยสาร “ด้วยทุนพิเศษ” ฉบับ
เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔**.

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. “การสั่งระงับการโฆษณาอาหาร”. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๗.

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.
“**การพิจารณาโทษทางปกครอง**”. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ
กิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ , ๒๕๕๘.

